

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2010 m. gegužės 24 d. Nr. FA-P-20-5-33
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 2-ojo audito departamento
direktorės Zitės Valatkienės
2009-06-18 pavedimą Nr. P-20-5

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Daiva Sakalauskienė (grupės vadovė)
Toma Pacevičiūtė

Auditas pradėtas 2009-06-22
Auditas baigtas 2010-05-24

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Valstybės kontrolės 2-ojo audito departamento direktorės Zitos Valatkienės 2009 m. birželio 18 d. pavedimu Nr. P-20-5, 2010 m. sausio 27 d. pavedimu Nr. P-20-5-1 ir 2010 m. sausio 27 d. pavedimu Nr. P-20-5-2. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Daiva Sakalauskienė ir vyresnioji valstybinė auditorė Toma Pacevičiūtė.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, atliekanti įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas ūkio srities valstybės valdymo funkcijas ir šioje srityje įgyvendinanti valstybės politiką. Adresas: Gedimino pr. 38 / Vasario 16-osios g. 2, LT-01104 Vilnius; identifikavimo kodas 188621919. Audituojamu laikotarpiu Ūkio ministerijai vadovavo ministras Dainius Kreivys, vyriausiosios buhalterės funkcijas atliko Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja Stasė Rimkienė.

Audituojamas laikotarpis – 2009 metai.

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2010 metams planavimą teisėtumo požiūriu; audituojamo subjekto 2009 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo ir viešojo intereso gynimo požiūriais.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie 2009 metų finansinių ataskaitų rinkinį, suvestines biudžeto sąmatų vykdymo ir kitas ataskaitas, pavaldžių įstaigų finansines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1K-429, Ūkio ministerija buvo įtraukta į sąrašą viešojo sektoriaus subjektų, kurie 2009 metų ataskaitų rinkinius rengia pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą. Ministerija, išskyrus jai pavaldžias įstaigas, 2009 m. buhalterinę apskaitą tvarkė ir metinį finansinių ataskaitų rinkinį sudarė vadovaudamasi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. Ministerijai pavaldžios įstaigos 2009 m. buhalterinę apskaitą tvarkė ir metines finansines ir kitas ataskaitas sudarė vadovaudamosi Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą ir finansinių ir kitų ataskaitų sudarymą.

Audituotas ministerijos 2009 m. finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2009 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2009 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2009 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2009 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2009 m. sausio–gruodžio mėn. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Audituotos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų 2009 m. suvestinės biudžeto sąmatų vykdymo ir kitos ataskaitos:

- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (LR finansų ministro 2008-12-31 įsakymu Nr. 1K-465 patvirtinta forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4);
- Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2010 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. B-1);
- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2010 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

Audituotos ministerijai pavaldžių įstaigų 2009 m. finansinės ataskaitos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 4).

Ministerija ir dvi jai pavaldžios įstaigos (Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos ir Įmonių bankroto valdymo departamentas prie Ūkio ministerijos) 2009 metais vykdė 6 programas:

- Ūkio plėtros politikos įgyvendinimas, kodas 01.01;
- Ūkio ministerijos reorganizavimo laikotarpio energetikos srities Europos Sąjungos ir bendrojo finansavimo lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimas, kodas 01.02;
- Vietinio ir atvykstamojo turizmo plėtra, kodas 01.03;
- Gamybos atliekų prevencija ir tvarkymas, kodas 01.04;
- Specialioji ekonomikos augimo ir konkurencingumo didinimo programa, kodas 01.05;
- Specialioji valstybės rezervo naudojimo programa, kodas 03.86.

Ūkio ministerijai 2009 metais iš visų finansavimo šaltinių (įskaitant 2008 metais nepanaudotus specialiųjų programų likučius) patvirtinta 1 472 617,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų:

- iš valstybės biudžeto programoms vykdyti – 1 446 596,1 tūkst. Lt, iš jų – 1 422 834,5 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų – 12 017,1 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 23 761,6 tūkst. Lt turtui įsigyti;
- iš valstybės biudžeto pagal Finansų ministerijos vykdomą programą „2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos konvergencijos tikslui įgyvendinti administravimas“ – 26 021,2 tūkst. Lt, iš jų – 25 981,2 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų – 1 937,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 40,0 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Ūkio ministerija ir dvi jai pavaldžios įstaigos panaudojo 1 075 199,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų – 1 057 922,2 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų – 13 110,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 17 277,5 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus¹.

Auditas atliktas, siekiant pakankamo užtikrinimo, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad nebuvo tikrinamos visos (100%) ūkinės operacijos, ūkiniai įvykiai ir sudaryti sandoriai.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis: 0,5 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 5 376 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, reikalinga vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, audito metu ministerijoje atlikta:

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Svarbiausiose audito srityse – ministerijos ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto; atsargų; finansinio turto; darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir socialinių išmokų (pašalpu) sąnaudų; pagrindinės veiklos, kitos veiklos bei finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų – atliktos didelės apimties savarankiškos audito procedūros. Mažos apimties savarankiškos audito procedūros atliktos ministerijai pavaldžių įstaigų ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo bei trumpalaikio turto; darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir socialinių išmokų (pašalpu) išlaidų; prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų srityse. Audito procedūroms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai buvo gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines ir kt.

Valstybės kontrolės 2009 m. valstybinio audito programoje buvo numatytos sisteminių tyrimų sritys: specialiųjų programų pajamos; darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms naudojamos lėšos, išskyrus išlaidas pagal 2.1. ir 2.7. ekonominės klasifikacijos kodus; viešojo sektoriaus išlaidų optimizavimas; išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas. Šiose sisteminių tyrimų srityse buvo atliktos audito procedūros.

Taip pat teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto asignavimų 2010 metams poreikio planavimas.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

Audito metu nenustatyta reikšmingų klaidų, teisės aktų pažeidimų ir neatitikimų, galinčių daryti įtaką nepriklausomai nuomonei dėl Ūkio ministerijos 2009 metų finansinių ataskaitų rinkinio, suvestinių biudžeto sąmatų vykdymo ir kitų ataskaitų, pavaldžių įstaigų finansinių ataskaitų bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

Atlikus audito procedūras sisteminių tyrimų srityje, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatyta.

Audito metu atlikus audito procedūras nustatyta, kad ministerijoje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus, yra sukurtos vidaus kontrolės procedūros, vidaus kontrolės sistema veikia patikimai, išskyrus nereikšmingas išimtis, todėl vidaus kontrolės sistema vertinama kaip gera.

Pastebėjimai dėl audito metu nustatytų dalykų, neturėjusių įtakos auditorių nuomonei, ir rekomendacijos Ūkio ministerijai pateikti Valstybės kontrolės 2010-05-14 rašte Nr. S-(20-1209)-1084 „Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų“, Valstybiniam turizmo departamentui prie Ūkio ministerijos – 2010-03-17 rašte Nr. S-(20-1209)-394 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų“. Įmonių bankroto valdymo departamentui prie Ūkio ministerijos pastebėjimai ir rekomendacijos pateikti žodžiu.

Ūkio ministerija ir jai pavaldžios įstaigos nurodytus trūkumus ištaisė ir pateiktas rekomendacijas įgyvendino.

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

2-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Daiva Sakalauskienė